

2021-02-26

Gård & Djurhälsans remissvar

”En samlad djurhälsoreglering (2020:62) (N2020/02751)

Detta remissvar har utarbetats i nära samarbete med Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) och synpunkterna är därför till stora delar lika

FÖRSLAG TILL DJURHÄLSOLAG

Övergripande synpunkt

Den tydliga ambitionen att inte ”dubbelreglera” dvs att hänvisa till EU:s djurhälsoförfordning istället för att återge dessa skrivningar försvårar läsning och tolkning och i förlängning därmed efterlevnad av lagstiftningen

Begreppen förtecknade sjukdomar och åtgärdssjukdom används på ett ologiskt sätt som försvårar förståelsen av lagstiftningen och gör text och hänvisningar röriga. På många ställen skulle det bli tydligare om begreppet åtgärdssjukdom användes mer konsekvent.

Begreppsförvirringen blir extra tydlig i kapitel 4 när det gäller anmälningsplikt. Det kommer att vara mycket svårt för den enskilda veterinären att kunna överblicka vad som gäller för de olika sjukdomskategorierna. Exempelvis kan en misstanke spänna över differentialdiagnoser som kan tillhöra olika sjukdomskategorier. Det är oklart vilka skyldigheter som då gäller för veterinären. Se vidare kommentarer under kapitel 4.

Kapitel 1 – Inledande bestämmelser

1 § Det är viktigt att även antibiotikaresistens kan omfattas av lagenstillämpningsområde.

7 § Det är tydligt att ord och uttryck ska vara desamma som i EU förordningen. Det kan ändå vara nödvändigt att förtydliga vissa begrepp som hos gemene man kan ha andra betydelser. Tex export som i dagligt tal används som term för att flytta ut djur ur Sverige medan ”förflyttning” är ett vitt begrepp som de flesta förknippar mer med transport av djur än handel över gränser.

8 § Täcks C-sjukdomar som Sverige beslutar att bekämpa/friförklara sig ifrån in av punkt 2 eller 3? Om vi t.ex. erhållit fristatus för en C-sjukdom efter önskemål från regeringen så reglerar AHL hur förflyttningar får ske.

Begreppet åtgärdssjukdomar har diskuterats under arbetet med ”Djurhälsoregleringen”, synpunkten från veterinära organisationer och myndigheter har varit, och kvarstår, att det kommer att försvåra möjligheten att lätt överblicka och förstå de olika ingående kategorierna och vilka åtgärder som gäller för dem.

Kapitel 3 Anmälningsskyldighet och övervakning

1 § Denna styr anmälan av **förtecknade sjukdomar**. Den borde reglera anmälan av **åtgärdssjukdomar**. Eller täcks detta av 5 § punkt 2? Det vore tydligare om alla åtgärdssjukdomar omfattades dvs. att sista meningen skulle lyda ”För andra åtgärdssjukdomar får regeringen eller...”. Se kommentar under 8 § kap 1.

2 § 3. Definitionen av djuryrkesverksam behöver definieras ”smalare” än ”en fysisk eller juridisk person som i sitt arbete kommer i kontakt med djur eller produkter, utom aktörer och veterinärer”. Många personer kan komma i kontakt med olika djurprodukter exvis mjölkbilstransportörer och är det rimligt att alla ska ha detta straffsanktionerade ansvar.

Kapitel 4 Medvetenhet, beredskap och bekämpning

2–4 §§ anger veterinärens skyldigheter vad gäller a-, b- och c-sjukdomar. Däremot framgår inte detta för sjukdomar som omfattas av 1 §. Med tanke på att t.ex. PRRS och paratuberkulos är allvarliga smittor behöver det tydligare framgå vad som gäller för denna typ av smittor. Det blir också mer logiskt att Jordbruksverket får meddela föreskrifter för samtliga åtgärdssjukdomar i kap 4 5 § i förordningen.

6 § Paragrafen omfattar endast a-, b- och c-sjukdomar vilket medför att övriga åtgärdssjukdomar fattas. Begreppet åtgärdssjukdomar vore mer heltäckande, det används t.ex. i §§ 7–9.

Det kan finnas behov även av enskilda beslut i det fall det finns veterinärer som är jäviga eller på annat sätt olämpliga att agera.

Kapitel 7 Införsel från tredje land och export

Det finns ett behov av att definiera begreppen förflyttning, införsel och export. De saknas bland definitionerna i AHL artikel 4.

Kapitel 8 förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte

Vad som är sällskapsdjur är väl definierat i AHL men begreppet som sådant är inte självklart. Vore bra med någon form av hänvisning till AHL. Det är viktigt att lantbruksdjur som hålls av aktörer i samma syfte som sällskapsdjur, dvs inte för avel eller produktion inte kan åberopa annat användningsområde eller missuppfatta vilka lagkrav som omfattar dem.

Kapitel 9 Frivilliga kontrollprogram

3 § Rättigheten att ansluta sig till frivilliga kontrollprogram ska bara gälla om aktören kan uppfylla programmets föreskrifter, vilket bör läggas till i paragrafen, evxis ”Den

som har djur av sådant slag och inom ett område där kontroll enligt 2 § första stycket 2 har anordnats, har rätt att få djuren anslutna till kontrollen under förutsättning att djurhållaren uppfyller de föreskrifter som gäller för kontrollen.”

4 § Bra att beteckningar för sjukdomsfrihet skyddas så att dessa inte kan användas på ett otillbörligt sätt.

Kapitel 10 Offentlig kontroll

11 § Det kan diskuteras om det bör definieras i vilken omfattning djurägarens skyldighet att bistå sträcker sig. I stora besättningar kan insatsen bli omfattande. Sträcker sig skyldigheten i så fall till att djurägaren exempelvis även ska ställa personal till förfogande? Genom att anpassa tillsynen till ”rätt” årstid underlättas kontrollen.

Kapitel 12 Straff, sanktionsavgifter, förverkande

Det största hotet mot det svenska smittskyddet är olaga införsel av djur och djurprodukter vilket bör stå i relation till mindre förseelser inom regelefterlevnad som saknar större smittskyddspåverkan. Gård & Djurhälsan stöttar det särskilda yttrande som finns i betänkandet sid. 917.

1 §. Här införs ett nytt begrepp ”förtecknade åtgärdssjukdomar”. Oklart hur detta skiljer sig ifrån åtgärdssjukdomar och förtecknade sjukdomar.

5 § Att veterinärer ska dömas i rättsinstanser undergräver betydelsen av veterinära ansvarsnämnden och innebär ett skifte i synen på hur legitimationsyrken ska kontrolleras.

Kapitel 13 Överklagande och verkställbarhet av beslut

1 § Anger vad som gäller för a-, b- och c-sjukdomar men inte för övriga åtgärdssjukdomar. Var hittas detta? Viktigt att en veterinärs preliminära beslut kan gälla för samtliga sjukdomar som Sverige bekämpar officiellt.

Kapitel 14 Övriga bestämmelser

Det påverkar konkurrenskraften för svensk livsmedelsproduktion om svenska myndigheter lägger på högre avgifter än vad som sker i våra konkurrentländer. Detta är något vi bland annat sett vad gäller avgifter för officiella veterinärer på slakterier där den svenska avgiften ligger långt över den gängse inom EU.

Vi förutsätter att tredje stycket innebär att beräkningarna av avgifter kommer att remissbehandlas. Det är enda sättet att ta ställning till om kostnadsnivån är rimlig och kan bäras av näringen. Så har tyvärr inte skett för de olika avgifterna som hittills beslutas i samband med ändringarna till följd av AHL.

FÖRSLAG TILL DJURHÄLSOFÖRORDNING

Kapitel 2 Allmänna Djurhälsobestämmelser

1 § Jordbruksverket behöver också kunna meddela föreskrifter som berör förflyttningar inom Sverige därför bör detta finnas med i punkt 1.

Kapitel 3 Anmälningsskyldighet och övervakning

1 § lägg till:

- Informera berörda organisationer

Det är viktigt att näringen i detta läge också kan agera snabbt för att minska risken för smittspridning inom landet.

Kapitel 4 Medvetenhet om, beredskap inför och bekämpning av sjukdom

1 § Det är väldigt rörigt med vad som är åtgärdssjukdomar. Bäst om definitionen i kapitel 4 1 § gäller genom samtliga författningar. Det vore mycket tydligare om samtliga sjukdomar som omfattas kan få ingå i bilaga A trots att detta för några få innebär att de räknas upp två gånger, en gång i AHL och en gång i bilagan.

5 § Byt ut a-, b- och c-sjukdomar mot åtgärdssjukdomar i enlighet med kommentaren till kapitel 4 i lagen. Annars inkluderas t.ex. inte PRRS och paratuberkulos.

Kapitel 5 Registrering godkännande och spårbarhet

1 § Den databas som Jordbruksverket upprättar behöver vara både användarvänlig och uppfylla de krav som ställs i AHL. Med tanke på det stora behov av förenklingar som föreligger inom detta administrativt mycket betungande regelverk ser vi gärna ett framtida uppdrag till Jordbruksverket inom detta område.

Kapitel 10 Allmänna bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Kraven på registrering och journalföring är kopplade till höga sanktionsavgifter är det viktigt att kontrollen sker på ett likvärdigt sätt över hela landet.

12 § Här hänvisas till lagen kapitel 3 1-3 §§ som omfattar förtecknade sjukdomar. Det vore mer logiskt med åtgärdssjukdomar. Annars faller t.ex. PRRS och paratuberkulos bort. (Då behöver 5 § punkt 2 i samma kapitel ses över).

Kapitel 12 Sanktionsavgifter

Sanktionsavgifter är inte ett effektivt sätt att uppnå regelefterlevnad. Se vidare särskilt yttrande sid. 917 i del 1 av betänkandet av djurhälsolagsutredningen.

2 § Om djurhållning endast är en del av verksamheten i ett företag bör årsomsättningen för denna del uppskattas proportionerligt dvs. sanktionsavgiften ska kunna sättas ned till en lägre nivå om djurhållningen utgör en liten del av omsättningen i ett större företag.

Kapitel 13 Ersättning

18 § Bestämmelsen om inköp av fler än 150 nötkreatur från fler än fem besättningar är otidsenlig och ologisk ur smittskyddssynpunkt. 149 nötkreatur från 149 besättningar går bra. Paragrafen skrevs i en tid då besättningarna var mycket mindre än i dag. Problem uppstår när t.ex. en kalvlevererande besättning lägger ner. Har man då djur från fyra andra leverantörer så kan stallet inte fyllas upp innan "karenstiden" löpt ut.

30 § Texten bör utformas på samma sätt som 16 § med förbehållet att det måste finnas särskilda skäl. Detta är i sig starkt begränsande men ger myndigheten större möjlighet att agera då så är önskvärt. Allt för stora begränsningar i Jordbruksverkets manöverutrymme är negativt.

Kapitel 14, se kommentarerna under kapitel 14 i lagen.

Bilaga B

Det hade varit tydligare om denna hade omfattat även salmonella och bisjukdomar men av någon anledning är bilagan begränsad till 3–14 §§.

Då vi är fria från BVDV och bovin leukos och förbinder oss att bekämpa dessa smittor borde de finnas med i bilaga B under nötkreatur.